

شرح شرط کیفری (وجه التزام) در قانون مدنی

رضا خسروی فرد شیرازی

وکیل پایه یک دادگستری، کارشناس ارشد حقوق خصوصی

سرشناسه	: خسروی فرد شیرازی، رضا، ۱۳۶۵
عنوان قراردادی	: ایران، قوانین و احکام Iran. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	: شرح شرط کیفری (وجه التزام) در قانون مدنی/رضا خسروی فرد شیرازی؛ با همکاری موسسه فرهنگی هنری سرای علم شهر راز.
مشخصات نشر	: شیراز: ایران، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۶۰ ص.، ۲۰.۵×۲۷.۵ سانتیمتر.
شابک	: 978-622-96483-8-4
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. [۱۴۵]-۱۵۴؛ همچنین به صورت اینترنتی
موضوع	: وجه التزام- ایران
موضوع	: Liquidated damages-- Iran
موضوع	: خسارت (فقه) - ایران
موضوع	: - Iran Damages (Islamic law)
موضوع	: خسارت تأخیر تأدیه - ایران
موضوع	: Late payment damages -- Iran
شناسه افزوده	: موسسه پژوهشی سرای علم شهر راز
رده بندی کنگره	: KM145/870
رده بندی دیویی	: ۴۵۰۵۵/۳۴۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۶۷۱۹۵۳
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیبا

شرح شرط کیفری (وجه التزام) در قانون مدنی
رضا خسروی فرد شیرازی

با همکاری موسسه فرهنگی هنری سرای علم شهر راز

نوبت و سال چاپ: اول ۱۴۰۰ / شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه / شابک: ۴-۸-۹۶۴۸۳-۶۲۲-۹۷۸

طراح جلد: جمشید رضایی / صفحه آرا: نفیسه اعتماد / چاپخانه: اشرافی

انتشارات برازمان: شیراز، خیابان قصر الدشت کوچه ۱

فهرست مطالب

۹	سخن نویسنده
۱۱	پیشگفتار
۱۵	عبارات اختصاری
۱۷	فصل اول: آشنایی با برخی مفاهیم کلیدی
۱۹	شرط کیفری
۲۰	خسارت
۲۱	ضمان
۲۱	لزوم
۲۲	خسارت تنبیهی
۲۳	وجه التزام
۳۰	تاریخچه وجه التزام در نظام حقوقی ایران
۳۴	مبانی نظری حاکم بر تعهدات قراردادی
۳۸	مبانی نظری شرط ضمن عقد
۴۰	مبانی نظری وجه التزام
۴۳	فصل دوم: قواعد حقوقی مرتبط با شرط کیفری در نظام حقوقی ایران
۴۵	جایگاه اجرای قرارداد و تسلیم در عقود و قراردادها
۵۲	نوع حق ناشی از وجه التزام
۶۰	زوال یا اسقاط حق ناشی از وجه التزام
۶۲	چارچوب‌های الزامی شرط کیفری
۶۳	ممنوعیت شرط پرداخت اضافه در قبال تمدید مهلت پرداخت
۶۴	شرط خسارت با موضوع پول اعم از ریال و ارز
۶۵	جایگزینی خسارت قراردادی با خسارت واقعی و قابل مطالبه

۶۶	لزوم مطابقت شرط وجه التزام با قواعد عمومی قراردادها و شروط
۶۸	لزوم مشروعیت جهت شرط وجه التزام
۶۹	عدم مخالفت شرط وجه التزام با قانون
۷۱	عدم مخالفت شرط وجه التزام با اخلاق حسنه و نظم عمومی
۷۵	فصل سوم: جارجوب‌های قانونی شرط کیفری، جایگاه و قلمرو اجرایی آن
۷۷	انواع توافق بر خسارت در نظام حقوقی ایران
۸۱	سایرتوافقات بر خسارت
۸۱	توافق بر شرط وثیقه و بیعانه
۸۲	توافق بر شرط هزینه (حق) عدول
۸۳	توافق بر خسارت از خسارت
۸۳	توافق بر شرط تملیک مجانی معادل خسارت وارده
۸۵	توافق بر شرط تعهد ضامن به جبران خسارت احتمالی
۸۷	جایگاه و قلمرو اجرایی شرط کیفری
۸۷	قواعد کلی توافق اشخاص
۹۱	ویژگیهای شرط کیفری
۹۱	مقطوع بودن
۹۲	مبنا بودن خسارت
۹۲	استحقاق دریافت مبلغ
۹۲	عدم نیاز به اثبات میزان خسارت
۹۳	وجه مطلق به شرط
۹۳	معافیت از اثبات ورود خسارت
۹۵	خسارت قراردادی در سایر نظام‌های حقوقی
۹۵	خسارت مورد توافق
۹۵	امتیاز شرط توافق بر خسارت
۹۷	تحلیل اقتصادی شروط کیفری
۹۹	مزایای وجه التزام
۱۰۱	ایرادات وجه التزام
۱۰۱	نظریه جرمه (پذیرش شرط کیفری)
۱۰۲	مزایای شرط کیفری
۱۰۳	معایب شرط کیفری

سخن نویسنده

در نظام حقوقی ایران موازین و قواعد قانونی متعددی مورد پذیرش قانونگذار قرار گرفته است. یکی از این موازین حقوقی مقرر در ماده ۲۳۰ قانون مدنی می باشد، که در بسیاری از موارد آن را با نام وجه التزام یا شرط کیفری مورد شناسایی قرار گرفته است. چارچوب انعقاد قراردادهای مالی به خصوص قراردادهای بانکی با دارا بودن شرط کیفری ناشی از اصل حاکمیت اراده و همچنین اراده قانونگذار در قرارداد یک شرط با جایگاه خاص با ضوابط و اصول حقوقی مورد پذیرش در نظام حقوقی ایران می باشد و نباید آن را با موضوع و با قراردادهای نامشروع مالی یکی دانست. قانونگذار در نظام حقوقی ایران شرط کیفری را تعهدی تبعی و در جهت اطمینان از اجرای کامل قرارداد اصلی و جلوگیری از تضییع حقوق مالی اشخاص وضع نموده است. حمایت قانونگذار از قابلیت اجرایی این شرط به نحوی می باشد که طرفین پس از توافق در رابطه با این شرط نمی توانند به مبانی حقوقی جهت عدم اجرای این شرط متمسک شوند و لذا مباحثی مانند تعذر قانونی، قراردادی یا قضایی یا فورس مازور در این گونه تعهدات چندان کارآیی ندارد. به نحوی که از نظر تعدیل قضایی نیز در نظام حقوقی ایران اصل مسئولیت مطلق شرط کیفری می باشد و به این دلیل دادرس نمی تواند در حین رسیدگی اقدام به تعدیل قضایی شرط کیفری نماید.